

Nr 87.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående anvisande av medel för bestridande av kostnader för utbildning av landstormsbefäl m. m.; given Stockholms slott den 23 februari 1917.

Under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att

dels, med godkännande av vid statsrådsprotokollet fogade förslag till stat för brigadchefer med staber år 1918, öka ordinarie förslagsanslaget till avlöning och rekrytering m. m. med, utöver vad i årets statsverksproposition äskats, 113,875 kronor;

dels, under förutsättning av bifall härtill, med ändring av vad uti årets statsverksproposition föreslagits, å staten för generalitetsstaten för år 1918 uppföra arvoden om 500 kronor åt endast sex såsom brigadchefer förordnade regementschefer vid infanteriet och i följd härav för år 1918 upptaga ordinarie anslaget till generalitetsstaten med 231,870 kronor;

dels för bestridande av övriga med brigadchefsinstitutionens omorganisation samt inskrivningsväsendets omläggning förenade kostnader å extra stat för år 1918 anvisa ett förslagsanslag av 117,350 kronor;

dels ock för bestridande av kostnaderna för landstormsprövning under år 1917 samt anordnande under samma år av kurser för befäls- och annan särskild utbildning vid landstormen å extra stat för år 1918 anvisa ett förslagsanslag av 1,300,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att av omhänderhavande medel under år 1917 förskottsvis utanordna vad för ändamålet erfordras.

De till ärendet hörande handlingar skola riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

B. B. E. Mörcke.

*Utdrag av protokollet över lantförsvarsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 23 februari 1917.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern HAMMARSKJÖLD,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena WALLENBERG,
Statsråden: HASSELROT,
VON SYDOW,
friherre BECK-FRIIS,
STENBERG,
LINNÉR,
MÖRCKE,
VENNERSTEN,
WESTMAN,
BROSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet Mörcke, anförde härefter:

»Uti innevarande års statsverksproposition har Kungl. Maj:t under fjärde huvudtiteln, punkten 55, föreslagit riksdagen att, i avvaktan på den proposition, som kunde komma att avlåtas angående utbildning av landstormsbefäl m. m., tillsvidare under fjärde huvudtiteln å extra stat för år 1918 beräkna ett förslagsanslag av 1,800,000 kronor.

Uti en förut denna dag beslutad proposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att antaga propositionen bifogade förslag *dels* till lag om landstormsprövning åren 1919—1927 samt utbildning av officerare, underbefäl och fackmän vid landstormen under åren 1920—1928, *dels ock* till lag om skyldighet för vissa värnpliktiga att under år 1917 undergå landstormsprövning och befäls- eller annan särskild utbildning vid landstormen.

Såsom av det vid sistnämnda proposition fogade statsrådsprotokollet närmare framgår, skulle i samband med ordnandet av frågan om landstormsbefällets utbildning den nuvarande brigadchefsinstitutionen omorganiseras i sådan riktning, att tolv fasta brigadchefsbeställningar skulle uppföras å generalitetsstaten samt särskilda brigadstaber inrättas. I sådant syfte skulle uppföras dels å generalitetsstaten tolv kaptensbeställningar av första klsssen, brigadkvartermästare, dels ock å staten för vart och ett av arméns infanteriregementen med undantag av Gottlands infanteriregemente en fanjunkarbeställning. Därjämte skulle i och för erhållande av en noggrannare rullföring av landstormen det nuvarande inskrivningsväsendet på närmare angivet sätt omläggas. Genomförandet av de sålunda föreslagna anordningarna skulle taga sin början redan med år 1918, och hava de härav föranledda kostnaderna under nämnda år beräknats till 232,407 kronor 1 öre. Med hänsyn därtill, att de ordinarie anslagen för år 1918 redan blivit i vederbörlig ordning beräknade, skulle ifrågavarande kostnader, utom i vad de avsåge den nytillkommande personalens avlöning enligt stat, för år 1918 upptagas å extra stat.

I enlighet härmed har jag låtit uppgöra förslag till stat för brigadchefer med staber år 1918 (se bil.), slutande å 113,875 kronor. Detta belopp torde för år 1918 böra beräknas under ordinarie anslaget till avlöning och rekrytering m. m. Därest berörda statförslag varder av riksdagen godkänt, bör å generalitetsstaten för år 1918 uppföras arvoden åt endast 6 såsom brigadchefer förordnade regementschefer vid infanteriet. Anslaget till generalitetsstaten torde i följd härav för år 1918 böra i riksstaten upptagas med ett belopp, som med 3,000 kronor understiger det uti årets statsverksproposition av Kungl. Maj:t beräknade.

Det för den föreslagna organisationens genomförande under år 1918 ytterligare erforderliga beloppet skulle alltså utgöra ($232,407:01 - 113,875 =$) 118,532 kronor 1 öre. Då emellertid häri inräknats kostnaderna för hyra och expenser m. m. för 6 brigadchefsexpeditioner enligt de grunder, som efter genomförd organisation äro avsedda att tillämpas, men uti årets statsverksproposition under anslaget till hyra, expenser m. m. vid truppförbanden redan beräknats ett belopp av 200 kronor för en var av de tolv brigadchefsexpeditionerna, bör förenämnda belopp minskas med ($6 \times 200 =$) 1,200 kronor. Å extra stat torde följaktligen böra äskas ($118,532:01 - 1,200 =$) 117,332 kronor 1 öre eller i jämnt tal 117,350 kronor.

Enligt vad nyssnämnda statsrådsprotokoll vidare utvisar, skulle de med den föreslagna landstörmsprövningen och utbildningen av officerare, underbefäl och fackmän under år 1917 förenade kostnaderna uppgå till sammanlagt 1,502,513 kronor 90 öre eller i jämnt tal 1,502,500 kronor. För bestridande av dessa kostnader skulle erforderligt anslag äskas å extra stat för år 1918, med rätt för Kungl. Maj:t att av omhänderhavande medel under år 1917 förskottsvis utanordna vad för ändamålet erfordras.

Såsom jag uti mitt till statsrådsprotokollet den 13 sistlidne januari vid anmälan av frågan om reglerandet av utgifterna under riksstatsens fjärde huvudtitel för år 1918 avgivna yttrande framhöll, torde en del av förenämnda kostnader för landstörmsbefällets utbildning under år 1917 kunna bestridas från förefintliga reservationer under ordinarie anslaget till landstörmen. Enligt vad jag inhämtat uppgingo nämnda reservationer vid utgången av år 1916 till 639,769 kronor 35 öre. Av reservationerna äro emellertid avsett att bestrida de ordinarie kostnaderna för landstörmen under år 1918, uti årets statsverksproposition beräknade till 278,868 kronor. Frånräknas detta belopp, vilket, för den händelse förenämnda förslag om brigadchefsinstitutionens omorganisation och inskrivningsväsendets omläggning vinner bifall, dock kommer att minskas, återstår ett belopp av 360,901 kronor 35 öre. Härav torde 202,500 kronor kunna tagas i anspråk för bestridande av kostnaderna för landstörmsbefällets utbildning under år 1917. För ändamålet skulle alltså av riksdagen nu behöva äskas ett belopp av (1,502,500 — 202,500 =) 1,300,000 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får jag hemställa, det täcktes Eders Kungl. Maj:t föreslå riksdagen att

dels, med godkännande av bifogade förslag till stat för brigadchefer med staber år 1918 (se bil.), öka ordinarie förslagsanslaget till avlöning och rekrytering m. m. med, utöver vad i årets statsverksproposition äskats, 113,875 kronor;

dels, under förutsättning av bifall härtill, med ändring av vad uti årets statsverksproposition föreslagits, å staten för generalitetsstaten för år 1918 uppföra arvoden om 500 kronor åt endast sex såsom brigadchefer förordnade regementschefer vid infanteriet och i följd härav för år 1918 upptaga ordinarie anslaget till generalitetsstaten med 231,870 kronor;

dels för bestridande av övriga med brigadchefsinstitutionens omorganisation samt inskrivningsväsendets omläggning förenade kostnader å extra stat för år 1918 anvisa ett förslagsanslag av 117,350 kronor;

dels ock för bestridande av kostnaderna för landstormsprövning under år 1917 samt anordnande under samma år av kurser för befäls- och annan särskild utbildning vid landstormen å extra stat för år 1918 anvisa ett förslagsanslag av 1,300,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att av omhänderhavande medel under år 1917 förskottsvis utanordna vad för ändamålet erfordras.»

Till denna, av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställda, tacktes Hans Maj:t Konungen lämna bifall; och skulle i enlighet härmed till riksdagen avlåtas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

E. H. Odencrants.

Stat

för Brigadchefer med staber år 1918.

E n h e t s k o s t n a d.						-	Antal.	Kronor.	Summa kronor.
Lön och arvode. Kronor.	Dagavlönning			Summa kronor.					
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.						
1 ¹⁾ 7 000 —	6 —	365	2 190 —	9 190 —	Brigadchefer	6	55 140 —		
3 400 —	4 —	365	1 460 —	4 860 —	Kaptener av första klassen, bri- gadkvartermästare	6	29 160 —		
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Faujunkaré	14	29 575 —	113 875 —	

¹⁾ Därav 1 000 kronor arvode.